

<p>شماره صندلی : تاریخ برگزاری : 99/10/24 زمان برگزاری : 10 صبح مدت آزمون : 90 دقیقه</p>	<p>به نام خداوند جان و خرد اداره آموزش و پرورش شهرستان بهبهان دیبرستان غیر دولتی دخترانه نخبگان سرای دانش دی ماه 1399</p>	<p>آزمون علوم و فنون ادبی (۱) نام و نام خانوادگی : پایه : دهم / رشته : ادبیات و علوم انسانی</p>
بارم	دانش آموزان گرامی لطفا فقط پاسخ ها را بر اساس شماره ی سوال در برگ A4 بنویسید	ردیف
1	<p>جاهای خالی را با واژه های مناسب پر کنید .</p> <p>الف) هر چیزی که ذهن ما را به در آورد ، متن نامیده می شود .</p> <p>ب) بیشتر آثار دینی زرتشتی به زبان است .</p> <p>ج) زبان فارسی دری همزمان با دولت پدید آمد .</p> <p>د) پس از شناسایی لحن مناسب با حال و هوای محتوای اثر اتفاق می افتد .</p>	1
1	<p>درست یا نادرست بودن عبارت های زیر را مشخص کنید .</p> <p>الف) شعر پارسی در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم به دست منوچهری بنیاد نهاده شد . درست ☐ نادرست ☐</p> <p>ب) منظومه «درخت آسوریک» و «بادگارزیرiran» هر دو اصل پارتی دارند . درست ☐ نادرست ☐</p> <p>ج) زبان فارسی میانه در شمال و شمال شرقی ایران متداول بوده است . درست ☐ نادرست ☐</p> <p>د) یکی از نتایج نفوذ اسلام در ایران ، رواج یک باره خط عربی بود . درست ☐ نادرست ☐</p>	2
0/75	<p>مورد درست را از داخل کمانک انتخاب کنید و زیر آن خط بکشید .</p> <p>الف) در زمان سامانیان (بخارا / غزنه) عده ترین مرکز فرهنگی به شمار می آمد .</p> <p>ب) رایج ترین انواع شعر فارسی در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم ، حماسی ، مدحی و (تعییمی / غنایی) بود .</p> <p>ج) شعر «به دام افتاد روباهی سحرگاه / به رویه بازی اندیشید در راه لحن (عاطفی / روایی - داستانی) دارد .</p>	3
0/75	<p>گزینه صحیح را انتخاب کنید .</p> <p>۱- در کدام شهرها ، شاعران و نویسندها ، اندیشه ایرانی را در چهارچوب فرهنگ اسلامی ترویج دادند ؟</p> <p>الف) ماوراء النهر - غزنه ☐ ب) خراسان - بلخ ☐ ج) ماوراء النهر - خراسان ☐ د) خراسان - بخارا ☐</p> <p>۲- شعر حکمی و اندرزی در کدام دوره به پختگی رسید ؟</p> <p>الف) سامانیان ☐ ب) سلجوقیان ☐ ج) طاهریان ☐ د) آل بویه ☐</p> <p>۳- متن زیر ، متعلق به کدام کتاب است ؟</p> <p>و این ضحاک را ازدها به وی ، از آن گفتگویی که بر کتف او دوباره گوشت بود بزرگ بررسته دراز ، و سر آن به کردار ماری بود و آن را به زیر جامه اندر داشتی .</p> <p>الف) هزار و یک شب ☐ ب) شاهنامه ابو منصوری ☐ ج) ترجمه تفسیر طبری ☐ د) تاریخ بلعمی ☐</p>	4
.15	متون یا آثار مکتوب ادبی به چند بخش تقسیم می شود ؟ نام ببرید .	5
.15	تعداد صامت ها و مصوت های مصراع زیر را بنویسید .	6
.15	<p>کدام گزینه معادل هجایی (- ل - -) است ؟</p> <p>الف) بهارانه ☐ ب) شاعرانه ☐ ج) دل نگرانی ☐ د) سربلندی ☐</p>	7
1/5	هجاهای بیت زیر را جدا کنید و در زیر هر هجا علامت خاص آن را بگذارید . (در برگه سفید پاسخ دهید) حاصل عمرم سه سخن بیش نیست	8
	سوالات	

1	پر اساس مصراع « یک روز به شیدایی در زلف تو آویزم » جدول زیر را کامل کنید .	9																										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>مصراع</th><th>یک</th><th>رو</th><th>ز</th><th>ب</th><th>شی</th><th>دا</th><th>زل</th><th>ف</th><th>آ</th><th>وی</th><th>زم</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>علامت هجایی</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>U</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td></tr> </tbody> </table>	مصراع	یک	رو	ز	ب	شی	دا	زل	ف	آ	وی	زم	علامت هجایی	-	-	U	U	-	-	-	-	U	U	U	-	-	
مصراع	یک	رو	ز	ب	شی	دا	زل	ف	آ	وی	زم																	
علامت هجایی	-	-	U	U	-	-	-	-	U	U	U	-	-															
0/5	حرف « ی » در کدام واژه ها صامت است ؟ زیر آن واژه ها خط بکشید . ایران - بیدار - یادگار - شیراز - نیزار - سیب	10																										
0/5	برای هر کدام از واژه های زیر ، یک واژه هم وزن بنویسید . الف) ساحل : ب) صنم :	11																										
0/25	وسیله ادراک وزن ما است .	12																										
0/5	واژه « موزن » را با خط عروضی بنویسید .	13																										
0/5	چه عواملی سبب کشف لحن می شود ؟	14																										
0/5	واژه هایی متناسب با علامت های هجایی داده شده بنویسید . الف) « - » ب) « - U »	15																										
.75	در هر یک از ابیات زیر ، واژه های تکراری را مشخص کنید . الف) ز خاک آفریدت خداوند پاک پس ای بنده افتادگی کن چو خاک ب) پرندہ ای که اسیرست هجرتش زیباست بگو پرنده ی مرداب ، عاشق دریاست ج) آینه ار نقش تو بنمود راست خود شکن ، آینه شکستن خطاست	16																										
2	در هر یک از متن های زیر واژه هایی را که سجع دارند مشخص کنید ، سپس نوع سجع را با ذکر دلیل بنویسید . الف) ملک بی دین باطل است و دین بی ملک ضایع . پایه های سجع : // نوع سجع : // دلیل : ب) تئی چند متفق سیاحت بودند و شریک رنج راحت . پایه های سجع : // نوع سجع : // دلیل :	17																										
0/5	هر کدام از واژه های ستون (الف) را به نوع سجع آن در ستون (ب) وصل کنید . (در ستون (ب) یک مورد اضافی است .) الف) (عمر - مال) // (آرند - بیازارند) (ب) مطرف // متوازن // متوازن	18																										
1/5	واج آرایی را در ابیات زیر مشخص کنید . الف) کز عشق به غایتی رسانم کاو ماند اگر چه من نمانم ب) دلم شکسته تر از شیشه های شهر شمامست شکسته باد کسی کاین چنینمان می خواست بر این گونه سختی بر آویختن ج) اگر جنگ خواهی و خون ریختن	19																										
1	شعر زیر را از دید حس و حال فضای شعری و عاطفی بررسی کنید . فلک را سقف بشکافیم و طرحی نو در ساغر اندازیم بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم	20																										
1	با توجه به ابیات زیر به پرسش ها پاسخ دهید . کاندر طریق عاشقی یک رنگ بینی بیش و کم در راه عشق ، ای عاشقان خواهی شفا ، خواهی الم هر جا که باشی راد زی ، چون یافتی از عشق شم از خویشتن آزاد زی ، از هر ملالی شاد زی خواهی وفا ، خواهی جفا ، چون دوست باشد محشم بر زن زمانی کبر را ، بر طاق نه کبر و ریا الف) یک مورد از ویژگی های زیانی شعر بالا را بنویسید .	21																										

ب) دو واژه در شعر بالا مشخص کنید که با یکدیگر سجع داشته باشند

3

22

با توجه به متن زیر به پرسش ها پاسخ دهید .

چون بشناختم که آدمی ، شریف تر خلائق است و قدر ایام عمر خویش نمی داند ، در شگفت افتادم و چون نیک بنگریستم ؛ دریافتمن که مانع آن ، راحت انداز و نیاز حقیر است که مردمان بدان مبتلا گشته اند .
هر که به امور دنیایی روی آورد و از سعادت آخرت خود غفلت کند ، همچون آن مرد است که از پیش اشتر مست پیگریخت و به ضرورت ، خویشن در چاهی آویخت و دست در دو شاخ زد که بر بالای آن روییده بود و پاهاش بر جایی قرار گرفت . در این میان ، بهتر بنگریست ، هر دو پای بر سر چهار مار بود که سر از سوراخ ، بیرون گذاشته بودند .
نظر بر قعر چاه افکند ، اژدهایی سهمنگ دید ؛ دهان گشاده و افتادن او را انتظار می کرد . به سر چاه ، التفات نمود .
موشان سیاه و سپید ، بیخ آن شاخ ها دائم می بردند و او در اثنای این ، تدبیری می اندیشید و خلاصی خود را به طریقی می جست . پیش خویش ، زنبور خانه ای و قدری شهد یافت .

الف) چهار ویژگی زبانی از متن بالا بنویسید .

ب) برای ویژگی های ادبی و فکری متن بالا هر کدام یک مورد بنویسید .

« موفق باشید: منادی »

